

Karl Marx

MAAN KANSALLISTAMINEN 383

Maaomaisuudesta, kaikkinaisen rikkauden alkuläheteestä, on tullut suuri ongelma, jonka ratkaisusta riippuu työväenluokan tulevaisuus.

En aseta tehtäväkseni tarkastella tässä kaikkia maan yksityisomistuksen puolustajien — lakimiesten, filosofien ja taloustieteilijöiden — perusteluja, vaan tähden tässä ensinnäkin ainoastaan sitä, että he ovat ponnistelleet kovasti verhotakseen alkuperäisen valloituksen *»luontaisoikeudella»*. Koska valloitus on luonut luontaisoikeuden vähemmistölle, niin enemmistön on vain koottava riittävästi voimia ja hankittava siten luontaisoikeus sen valloittamiseen, mikä siltä oli anastettu.

Historian kulussa valloittajat ovat katsoneet sopivaksi antaa alkuperäiselle, karkeasta voimasta juontuvalle oikeudelleen tietynlainen yhteiskunnallinen pysyvyys heidän itsensä sanelemien lakien avulla.

Sitten on ilmestynyt filosofi todistelemaan, että nuo lait tarkoittavat ja ilmaisevat ihmiskunnan yleistä yksimielisyyttä. Mikäli maan yksityisomistus perustuu tosiaan tuollaiseen yleiseen yksimielisyyteen, niin todennäköisesti se katoaa sillä hetkellä, kun yhteiskunnan suurin osa ei enää halua säilyttää sitä.

Syrjäyttäen niin sanotut omistus-*»oikeudet»* väitän kuitenkin, että yhteiskunnan taloudellinen kehitys sekä väestön kasvu ja keskittyminen — ts. ehdot, jotka pakottavat farmarikapitalistia käyttämään maataloudessa kollektiivista ja järjestettyä työtä ja turvautumaan koneisiin ja muihin keksintöihin — tekevät maan kansallistamisesta yhä suuremman *»yhteiskunnallisen välttämättömyyden»*, jota vastaan kaikki järkeilyt omistusoikeuk-

sista ovat voimattomia. Yhteiskunnan pakottavat tarpeet on tyydytettävä ja tulevat tyydytetyiksi, yhteiskunnallisen välttämättömyyden sanelemat muutokset viitoittavat itselleen tien ja ennemmin tai myöhemmin mukauttavat lainsäädännön omiin etuihinsa.

Me kaipaamme päivä päivältä laajenevaa tuotantoa, eikä sen tarpeita voida tyydyttää sellaisen asiointilan vallitessa, jolloin kourallinen ihmisiä voi säännellä tuota tuotantoa oman mielensä ja yksityisten etujensa mukaisesti tai köyhdyttää raa'asti maaperää. Maataloudessa on käytettävä laajalti kaikkia nykyaikaisia menetelmiä, kuten kastelua, salaojitusta, höyryauraa, kemiallisia aineita yms. Omaamiämme tieteellisiä tietoja ja hallusamme olevaa teknistä maatalouskalustoa, kuten koneita yms., voidaan käyttää menestyksellisesti ainoastaan silloin, kun maanmuokkaus on laajamittaista.

Kun laajamittainen maanmuokkaus (jopa nykyäikaisin kapitalistisin menetelmin, jotka madaltavat itsensä tuottajan tavallisen vetojuhnan tasolle) osoittautuu taloudelliselta kannalta paljoo edullisemmaksi kuin taloudenhoito pienillä ja pirstotuilla palstoilla, niin eikö koko kansakunnan mitassa tapahtuva taloudenhoito antaisi sitäkin suurempaa virikettä tuotannon kehitykselle?

Toisaalta väestön yhtä mittaa kasvavat tarpeet ja toisaalta maataloustuotteiden hintojen jatkuva kasvu todistavat kiistattomasti, että maan kansallistaminen on tullut yhteiskunnallisesti välttämättömäksi.

Erillisten henkilöiden mielivaltainen maataloustuotteiden vähentäminen käy tietenkin mahdottomaksi, kun maanmuokkausta tullaan harjoittamaan kansakunnan valvonnan alaisena ja sen etua silmällä pitäen.

Kaikki tätä kysymystä käsiteltäessä esiintyneet kansalaiset ovat puolustaneet maan kansallistamista, mutta heidän näkökantansa ovat olleet hyvin erilaiset.

Usein on vedottu Ranskaan; mutta se on *talonpoikaisomaisuuksineen* paljon kauempana maan kansallistamisesta kuin Englanti *landlordismeineen*. Ranskassa tosin maata voi saada jokainen, joka pystyy sitä ostamaan, mutta nimenomaan tuo hankkimismahdollisuus on johtanut maan pirstomiseen pieniin palstoihin. Niitä muok-

kaavat vähävaraiset henkilöt, jotka panevat toiveensa pääasiallisesti omaan henkilökohtaiseen työhönsä ja perheensä työhön. Tuo maanomistusmuoto ja sen aiheuttama palstoittainen maanmuokkaus tekee mahdollommaksi kaikkien nykyaikaisten parannusten soveltamisen maatalouteen ja samalla muuttaa itsensä maanomistajan kaikkinaisen sosiaalisen edistyksen ja varsinkin maan kansallistamisen päättäväksi vastustajaksi. Hän on kahlittu maahan, johon hänen on pantava kaikki elinvoimansa saadakseen verrattain mitätöntä tuloa, hänen on luovutettava suurin osa tuotteestaan veroina valtiolle, oikeudenkäyntikuluina tuomarikoplalle ja korkona koronkiskurille. Hän ei tiedä kerrassaan mitään suppean toimintapiirinsä ulkopuolella tapahtuvasta sosiaalisesta liikkeestä, mutta sittenkin hän pitää fanaattisesti kiinni maatilkustaan ja puhtaasti nimellisestä omistusoikeudestaan siihen. Siten ranskalainen talonpoika on joutunut kohtalokkaaseen ristiriitaan teollisuustyöväen luokan kanssa.

Koska talonpoikaisomistus on maan kansallistamisen suurin este, Ranska ei nykyisen tilanteen vallitessa ole tietenkään se maa, josta meidän on etsittävä tuon suuren ongelman ratkaisua.

Maan kansallistaminen ja luovuttaminen pieninä palstoina eri henkilöille tai työväen osuuskunnille synnyttäisi vain armotonta kilpailua niiden kesken porvariston vallan aikana ja johtaisi lopulta maankoron jatkuvaan kasvuun, mikä vuorostaan toisi uusia etuisuuksia tuottajien kustannuksella eläville maanomistajille.

Eräs toverimme sanoi Internationaalien Brysselin kongressissa 1868:

»Tiede on tuominnut yksityisen pienmaanomistuksen, oikeudenmukaisuus on tuominnut suurmaanomistuksen. Näin ollen valittakoon jompikumpi: maan on oltava joko maalaisosuuskuntien omaisuutta tai koko kansakunnan omaisuutta. Tulevaisuus ratkaisee tämän kysymyksen.»

Minä taas sanon päinvastoin: sosiaalinen liike johtaa sellaiseen ratkaisuun, että maa voi olla vain kansakunnan omaisuutta. Maan luovuttaminen yhdistyneiden maatyöläisten käsiin merkitsisi yhteiskunnan alistamista ainoastaan yhdelle tuottajaluokalle.

Maan kansallistaminen saa aikaan täydellisen mul-
listuksen työn ja pääoman välisissä suhteissa ja lopulta
hävittää kokonaan kapitalistisen tuotantotavan niin teol-
lisuudesta kuin maataloudestakin. Silloin katoavat luok-
kaeroavuudet ja etuoikeudet sen taloudellisen perustan
mukana, johon ne pohjautuvat. Eläminen toisten työn
kustannuksella kaikkooa menneisyyteen. Ei tule olemaan
enää itsestään yhteiskunnasta erillistä hallitusta tai val-
tiota! Maatalous, vuori- ja tehdasteollisuus — lyhyesti
kaikki tuotantoalat — järjestetään vähitellen mahdolli-
simman tarkoituksenmukaisesti. *Tuotantovälineiden kan-
sallisesta keskittämisestä* tulee kansallinen perusta yhteis-
kunnalle, joka koostuu yhteisen ja järkipäisen suunnit-
telman mukaan yhteiskunnallista työtä tekevistä vapais-
ta ja tasa-arvoisista yhdistyneistä tuottajista. Tällainen
on se humaninen päämäärä, johon 1800-luvun suuri
taloudellinen liike johtaa.

Kirjoittanut Marx
maalis—huhtikuussa 1872

Julkaistu »The International
Herald» lehdessä 11. n:o:ssa
15. kesäkuuta 1872

Valitut lehdet kolmessa
osassa, 2. osa, s. 261—263